

Hur kan korsbefruktning leda till ny kunskap?

Aha har träffat tre experter som sätter fingret på vad gränslösa möten kan leda till.

Text GÖRRELE SPELUND Foto RICKARD KILSTRÖM & JESLARSEN

HELLE JUUL, ARKITEKT JUUL FROST KÖPENHAMN DANMARK: »INNOVATION ÄR EN KONTAKTSPORT«

Universiteten måste bli bättre på att öppna sig mot resten av samhället. Det anser den danska arkitekten Helle Juul, vars arkitektbyrå Juul Frost ligger bakom rapporten Framtidens campusområden – från akademisk landsortsby till urban universitetshubb.

– Vår analys är att universitet som ligger högt på de internationella rankinglistorna, såsom Harvard och MIT (Massachusetts Institute of Technology), vet att de måste skapa attraktiva miljöer och bjuda in andra verksamheter till universiteten. De är långt mer integrerade i samhället än de flesta andra universitet.

Förr konkurrerade universiteten med antalet forskningsrapporter och publicerade artiklar. I dag handlar det också om den fysiska miljön – laboratorier, kulturutbud och urbana rum.

– Vi konkurrerar på samma sätt som städer konkurrerar med varandra. För att skapa miljöer som lockar till sig internationella forskare måste man hitta samarbeten mellan universitetet, samhället och näringslivet, man kan inte bara fokusera på vetenskapliga resultat.

Utveckling och nyskapande är helt beroende av möten, och därför måste man hitta formella och informella mötesplatser som ger en social kontaktyta

mellan olika segment i samhället.

– Som arkitekt kan jag hjälpa till att skapa en dialog mellan staden, universitetet och näringslivet. Förr hade lärosätena beröringsångest med resten av samhället. Men ska man vara förnyare måste man arbeta med personer som tänker annorlunda än en själv. Innovation är trots allt en kontaktsport.

Ett verktyg för att skapa dessa nya kontaktytor är att låta staden och universitetet gå in i och ut ur varandra. Helle Juul kallar det plug-in och plug-out.

– Ett universitet som ligger långt utanför stads-kärnan måste ha en stor andel plug-in från staden. Se på Lancaster University, där man byggt en teater, en resebyrå, en bar, ett bageri och så vidare.

Motsatsen är Manchester, där universitetet ligger mitt i city. Där är behovet av plug-in inte lika stort – däremot försöker man aktivt att nå ut i samhället, plug-out, genom att bjuda in allmänheten till öppna föreläsningar.

Dessa nya mötesplatser skapar en grund för interaktion mellan olika aktörer – campus synliggörs, vilket banar väg för nya samarbeten och synergier, förklarar Helle Juul.

Campusområde Örebro är ett exempel som hon gärna lyfter fram och där universitetet och staden binds samman på ett naturligt sätt.

– Campusområdet är en helhet där det finns skola, bostäder, serveringar och ett auditorium som även staden kan använda. Byggnaderna bjuder in allmänheten att ta en promenad igenom området och kika närmare på vad som händer. Man sträcker ut handen till resten av samhället. ●

OM: **HELLE JUUL**

Jobbar som: Arkitekt på egna byrån Juul Frost.

Bakgrund: Doktorerade 1994 vid Kungliga arkitekt högskolan i Köpenhamn, grundade samma år Juul Frost arkitekter och öppnade filial i Media Evolution City (MEC) i Malmö 2012.

Aktuellt: Arkitektfirman Juul Frost har i Sverige bland annat tagit fram ritningarna för Mälardalens högskola i Eskilstuna, Campusområde Örebro och Kunskastråket vid Lunds universitet.